

EL PASSEIG SETMANAL

Dades del centre

Escola Mestres Munguet-Cortés (Vilanova del Vallès)
Telèfon: 938 459 060
a/e: a8039264@xtec.cat
Espais web: <http://blocs.xtec.cat/escolamestresmunquet>

Presentació

El Passeig Setmanal és un projecte interdisciplinari centrat en alumnes d'educació infantil, que consisteix a sortir setmanalment de l'escola amb l'objectiu de descobrir l'entorn i treballar el medi, i que també incorpora l'educació per a la salut, la ciutadania, les emocions i els diferents llenguatges. L'activitat pretén que els infants s'ho passin bé, coneguin i interactuïn amb el seu entorn, i alhora assoleixin una maduresa i autonomia més gran.

Nivell Educatiu: educació Infantil (P3, P4 i P5).

Àmbit temàtic de l'activitat: descoberta de l'entorn, medi, educació per a la salut, emocions i llenguatge.

Context d'acció: curricular i implicació en l'entorn

Tipus d'activitat: és un projecte interdisciplinari d'escola que es porta a terme a l'educació infantil.

Durada: l'activitat es realitza setmanalment i està dins de l'horari lectiu. La durada de les passejades va en funció de l'edat de l'alumnat. A P3 és d'una hora setmanal i a P4 i P5 de dues hores setmanals.

Objectius de l'activitat

Passejar pel nostre entorn més proper amb intenció de:

- Gaudir de les propostes del nostre entorn.
- Desenvolupar la curiositat.
- Buscar respostes a les nostres troballes.
- Desenvolupar la percepció: visual, auditiva i cinestèsica per tal de millorar la nostra interpretació de l'entorn.
- Desenvolupar valors de ciutadania.
- Superar els reptes i les pròpies pors en fer front a les petites dificultats.
- Aprendre a fer observacions per tal d'advertir els canvis de la natura.
- Apropiar-nos dels espais del nostre poble des de l'emoció i el coneixement.
- Orientar-nos en l'espai.
- Participar de les propostes culturals del poble: exposicions, teatre, música, etc.

Seqüenciació de les activitats: descripció metodològica i programació cronològica

1. **Iniciació:** abans de sortir és molt important explicar on anirem i quines coses trobarem o farem. Amb els infants de 5 anys es poden fer petites visualitzacions de la ruta a fer; això millora molt el desenvolupament de la marxa i la motivació de la sortida.
2. **Hàbits de sortida:** ens preparem per marxar fent una fila per parelles i es recorden les normes de circulació al carrer.
3. **Introducció de nous coneixements i exploració:** fem camí i ens anem parant allà on hem de fer alguna observació. Sempre que podem, i sobretot amb els de P3 i P4, hi ha una parada per fer joc lliure i investigar lliurement.
4. **Síntesi:** un cop a l'aula parlem del que hem fet recalcant les diferents observacions que hem realitzat. És l'hora d'utilitzar el llenguatge per fer el resum de la sortida.
5. **Aplicació i avaluació:** per tal de plasmar la nostra experiència, fem un dibuix o treball plàstic del que hem observat. Les observacions del treball realitzat juntament amb les seves aportacions orals ens permeten recollir dades importants sobre el progrés dels nens. El registre que fem de cada alumne ens serveix per veure'n l'evolució. A vegades també són els nens els que fan la seva avaluació figuroanalògica.

Exemples d'activitats:

ESCENARIS	RECURSOS	ACTIVITATS
EL JARDÍ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Parterres amb plantes i flors. ▪ Hort: les nostres verdures i l'observació del cirerer ▪ Ocells que ens visiten: la garsa, el pit-roig, la cuereta, la cadenera i el pardal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plantem a la primavera. Cada infant cava la terra i planta una planta de temporada. Hi ha un càrrec de jardiner. ▪ A l'hort plantem dues vegades, a la tardor i la primavera. ▪ Amb els enciams fem amanides. Primer es netegen i després es preparen en dues plates, una amb sal i l'altre amb sucre. Es tasten i el que queda es porta a la cuina per menjar a l'hora de dinar. ▪ L'observació d'ocells es fa sovint. A tots els escenaris. Sovint fem menjadores amb cacauets.
EL PARC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plantes aromàtiques: farigola, romaní i espígol. ▪ Arbustos: xuclamel, ginesta ▪ Arbres: pi, alzina i roure. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recollida d'aglans i pinyons. ▪ Recollida d'espígol (setembre-octubre). ▪ Confecció de bosses d'olor d'espígol. ▪ Elaboració de colònia amb l'alumnat de P5. ▪ El parc és un lloc ideal per treballar les olors.
EL BOSC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Arbres: pi, alzina, roure, pollancre, figuera... ▪ Arbustos: estepes, farigola, fonoll, roser boscà, esbarzer, espàrrecs, bolets, galzeran, etc. ▪ Flors: violeta, verònica, botó d'or, flors de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aprendre a caminar per terrenys diferents: pla, tortuós, pedregós, amb pujades i baixades. Aprendre a caure i aixecar-se. ▪ Buscar fites per aprendre a orientar-se: la muntanya de Sant Miquel, arbres emblemàtics. ▪ Reconèixer les plantes que punxen (esbarzer, card-marià...), les que piquen o fan pessigolles.

ESCENARIS	RECURSOS	ACTIVITATS
	<p>l'estepa, flor del xuclamel, bossa de pastor, pixallits, flor de l'esbarzer, flor del roser boscà, les roselles, les malves, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fruits vermells: mores i gavarreres. ▪ Fruits dels arbres: pinyó, aglà... ▪ Ocells. pit-roig, mallerenga, garsa, pit-roig, puput, etc. ▪ Animals: invertebrats, rèptils, petits mamífers i els seus rastres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estar present en el moment que han florit les flors, que cada una té el seu temps. ▪ Descobrir la feina de les formigues, quan es tanquen els formiguers i quan es tornen a obrir. ▪ Trobar les teranyines i fixar-se en les diferents construccions. Advertir l'amagatall de l'aranya. ▪ Saber buscar on s'amaguen els insectes, sota de les pedres, als troncs, entre les fulles, etc. ▪ Buscar les menjadores dels esquiroles. ▪ Trobar les femtes i les passereres dels conills. ▪ Descobrir altres rastres.
RIU MOGENT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocells: Esplugabous, ànecs, polles d'aigua, cadernerres, rossinyol bord, ▪ Vegetació: canyes, algues, canyissos, etc. ▪ Peixos i granotes. ▪ Caragols i llimacs. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escoltar el soroll de l'aigua. ▪ Posar un vaixell de paper per veure com avança. ▪ Reconèixer les ortigues per no picar-se. ▪ Reconèixer el cant del rossinyol bord. ▪ Participar a l'activitat d'anellament d'ocells. (activitat que realitza tota l'escola de P5 a 6è).
EL POBLE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Botigues, carrers, tallers, Centre Cultural, Ajuntament, biblioteca, mobiliari urbà, contenidors... ▪ Arbres del carrer: els àlbers, els prunus, els lledoners, les moreres... ▪ Ocells de poble: coloms, pardal, cuereta, garsa, orenetes, falciots,... ▪ Animals domèstics: gossos i gats 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Veure la diferència carrer/camí. ▪ Diferenciar vorera i carrer. Fer cas al semàfor. ▪ Visitar les obres i observar com treballen. ▪ Observar el cel i descriure'l. ▪ Visitar les places i gaudir-les. ▪ Anar a comprar a la fruiteria per observar la fruita a l'aula. ▪ Reconèixer el mobiliari urbà i saber-lo utilitzar correctament. ▪ Anar a observar els nius d'oreneta, advertir quan han marxat i quan tornen. ▪ Observar la poda d'arbres. ▪ Observar com van perdent les fulles fins que no en queda cap. ▪ Seguir la cuereta i observar com camina picant amb la cua. ▪ Seguir el pardal i observar com fa saltirons. ▪ Escoltar el cant del gafarrons dalt dels lledoners. ▪ Observar els gats. ▪ Denunciar fets: les deposicions de gos, els papers fora de les papereres... ▪ Participar de la cultura: exposicions, visites a la biblioteca...

Continguts clau, àrees implicades, transversalitat

És una activitat molt transversal. Malgrat que parteixi del coneixement de l'entorn, estan implicades les altres àrees del currículum d'infantil: descoberta d'un mateix i els diferents llenguatges, (oral, visual, plàstic, musical i matemàtic). També els continguts d'actituds, fets, conceptes i procediments.

Per la implicació afectiva que es genera en aquestes sortides, es treballen també les emocions més bàsiques: la por, l'alegria, l'enuig, la bellesa o la tristesa.

I també es posen en funcionament moltes actituds que es fan necessàries a l'hora d'enfrontar-se amb el medi: la curiositat, la paciència, entomar la frustració, l'esforç, la motivació.

L'activitat pretén proposar experiències que permetin que els i les nostres alumnes ampliiïn el mapa que es fan de la realitat. Per això, oferim propostes que treballin els sentits i les percepcions: visuals, auditives i cinestèsiques, que es poden completar i finalitzar a l'aula.

<p>EDUCACIÓ DE LA MIRADA Va més enllà d'una simple llambregada.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Forma: emmarcada, retallada, difusa, panoràmica. La silueta, el detall.▪ Blanc/negre/color: intensos, suaus, matisos.▪ Lluminositat: llum/foscor/tènue. Arbres que tapen la llum, raig de llum que troba el camí entre les branques..., llum de matí, de tarda, moviment del Sol.▪ Contrast.▪ Enfocar/desenfocar▪ Volum: en dos o en tres dimensions, pla.▪ Mida: gran amb relació a... <i>"ho puc indicar amb les mans"</i>?▪ Distància amb relació als meus ulls: lluny/ a prop▪ Fix/moviment: estàtic, en moviment...▪ Ubicació, punt de vista: <i>"des de quina perspectiva ho veiem"</i>?, dreta, esquerra, davant, darrera, dalt.▪ Proporció.
<p>EDUCACIÓ DE L'OÏDA</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Veus/música/soroll. Diferenciar sorolls, cants d'ocells: pardal, garsa, gafarró, el rossinyol bord a la riera, ...▪ Localització: d'on prové? Llunyà o proper?▪ Volum: alt/ baix▪ To: estrident, suau, aspre, ronc...▪ Melodia: monòton, melòdic...▪ Durada: és continu o intermitent.▪ Ritme: ràpid/ lent...caòtic.▪ Estèreo- mono: <i>"t'envolta o t'arriba per un cantó"</i>?
<p>ESTÍMULS CINESTÈSICS</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Olor: <i>"Sents l'olor? Com és?"</i> Diferenciar olor/pudor. Diferenciar olors més dolces i més allimonades. Reconèixer l'olor de la farigola, l'espígol i el romaní.▪ Sabor: quin gust té?: menta, fonoll...▪ Sensacions corporals: escalfor, fred...▪ Temperatura: càlida o freda, humida o seca.▪ Textura: suau o aspra de les escorces, fulles...▪ Pressió: lleugera o pesada, intermitent o permanent.▪ Localització: <i>"A quina part del cos notes les sensacions?"</i>▪ Moviment: canvia de lloc o es manté fixa?▪ Intensitat: <i>"És intensa?" "Molt o poc"</i>

Capacitats i processos que es treballen de forma destacada

Els continguts claus estan emmarcats en les capacitats bàsiques de l'educació Infantil

- 1.- Aprendre a ser i actuar de forma cada vegada més autònoma.
- 2.- Aprendre a pensar i comunicar.
- 3.- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.
- 4.- Aprendre a conviure i habitar el món.

Participació

Participen en l'experiència l'equip de mestres d'educació infantil amb l'alumnat de P3, P4 i P5. Per dur-la a terme compten amb el reforç d'una mestra de l'equip. Les famílies col·laboren en experiències puntuals.

Com que estem oberts a les propostes d'entorn que ens ofereix el municipi (exposicions, sortides i xerrades), moltes vegades adaptem el nostre passeig setmanal a aquestes activitats. Anem, per tant, no només al bosc, sinó també a exposicions i altres activitats que siguin adequades a l'alumnat i que es facin al nostre poble.

Suggeriments i orientacions didàctiques

És molt necessari treballar els hàbits d'ordre per tal que aquesta activitat sigui profitosa i no ocasioni cap risc. Ensenyar al carrer exigeix fer parades i posar-se en marxa de nou diverses vegades. És important tenir un objectiu molt clar i comunicar-lo a nens i nenes. Aleshores estaran motivats i perseguiran aquest objectiu. L'atenció puntual davant d'una observació concreta no s'aconsegueix el primer dia; és conseqüència de la constància en el treball a partir de les percepcions. A poc a poc, es pot observar com els infants són capaços de prestar atenció el cant d'un ocell o observar els nius de les orenetes. Es veuen els progressos quan són els mateixos infants qui fan troballes interessants i suggereixen observacions.

Recursos materials i humans

El recurs que fem servir és l'entorn proper als nens. Tenim la sort d'estar connectats a escenaris plens de possibilitats i on es poden realitzar infinitat d'activitats.

Tenim un inventari natural de la nostra zona organitzat per estacions. Per seguir el treball a l'aula, tenim programades diferents activitats de manipulació i experimentació i de treball gràfic i artístic. Hem elaborat un banc de recursos per a cada bloc. Uns arxivadors on classifiquem els recursos de paper, fotografia i fitxa.

Els recursos humans són les tutores i la mestra de reforç, les quals, en aquest cas, porten l'activitat. Està programada també una sortida a la riera amb un ornitòleg. És una activitat d'anellament. Aquest especialista fa tallers d'ornitologia a l'alumnat de P5 fins a 6è. A primària fan servir una llibreta de camp elaborada per l'escola, on s'annoten les captures de cada any. El cost de l'especialista és assumit per l'Ajuntament.

Difusió

Aquesta experiència va néixer el curs 1980/81 i ha tingut continuïtat gràcies als ideals pedagògics de l'equip d'educació infantil. Al llarg dels anys s'ha anat sistematitzant per treure'n més profit pedagògic. Està recollida en el nostre Projecte educatiu i curricular, i així ha perdurat fins ara. És una activitat coneguda i valorada pels pares.

Hem donat a conèixer aquesta experiència al Casal del Mestre de Granollers a petició de la Junta del Casal. És va fer una conferència- debat.

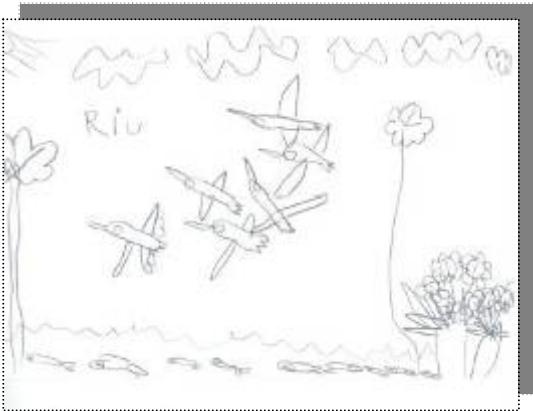
També vam participar en l'homenatge a la Marta Mata el 7 de juny del 2007, al Museu de Granollers, amb la ponència "Educar una utopia per al segle XXI?".

Avaluació

L'observació dels infants ens dóna eines suficients per veure'n l'evolució en el seu procés d'aprenentatge. En un principi l'entorn se'ls presenta com un garbuix de coses poc diferenciades. Sembla que no vegin, ni diferenciïn olors, ni sons. Les diferents percepcions apareixen com a contrastos: molt/poc, gran/petit, pudor/perfum, alt/baix... A P5 anem fent matisos molt interessants. Les bones olors són més que colònia i les pudentes poden tenir noms.

El cant de la garsa és molt diferent del que fan els pardals o el gafarró. Al llenguatge del nen es van afegint matissos que el fan més ric.

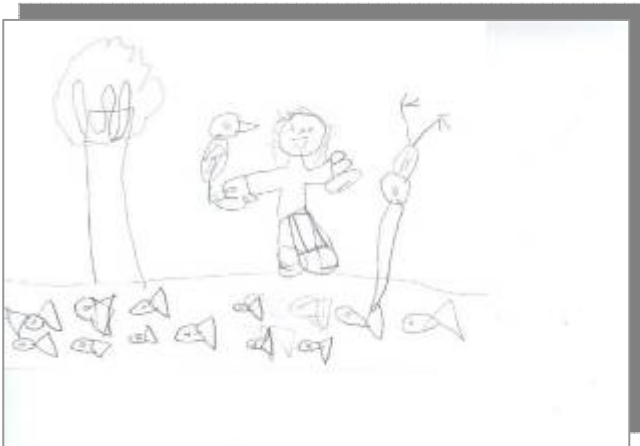
El dibuix del natural és una eina potent, que ens permet recollir com millora la seva percepció visual. (Adjunt alguns dibuixos)

Jesús Dueñas, P5

Marina Navarro, P5

Berta Gutierrez, P5

Material annex

Documents i fitxes de treball. Material que ha fet servir l'alumnat

VILANOVA AMB ELS

SENTITS

Els nostres carrers, els nostres

Una vegada a la setmana els nens i les nenes d' parets de l'escola per recórrer els nostres Aquestes passejades ens proporcionen la nostre poble.

camins

educació infantil traspassem les quatre camins plens de significat i experiència. possibilitat d'estimar allò que compartim, el

El nostre entorn és més que un decorat. Ens suggereix multitud d'experiències que ens donen coneixement i ,per tant, llenguatge. Com diu Wittgenstein: "la manera de parlar reflecteix una manera de VEURE i VIURE". Observar els canvis i interioritzar-los, conèixer, comprendre, gaudir, protegir... ens fa protagonistes del nostre entorn, actiu a una realitat mòbil, mutable i oberta. Protagonistes d'uns canvis, que són la nostra història.

Les frases dels nens i nenes de p.5:

- El meu carrer és de corbes, té llum i arbres, se senten sorolls de cotxes i ambulàncies. Hi ha cases petites i cases grans i contenidors d'escombraries. **Joel Joan Gonzalez.**
- El meu carrer té muntanyes i un arbre. A la nit dormen tots i se sent el mussol que no dorm. **Neus Giró**
- El meu carrer és bonic, té arbres, flors, contenidors d'escombraries, es pot anar en bici i es pot jugar a nines. Quan jo estic dormint, els gossos borden i em desperten. **Noa Gough**
- El camí d'anar a la cabana és ample i ple d'herbes. Li toca el sol i olora a farigola. S'hi està bé. **Paula Dueñas.**
- Tinc un camí molt llarg que va a casa meva. És recte, hi ha ombra i cauen fulles dels arbres. Escolto els ocells amagats als arbres. Estic contenta. **Ana Gómez.**
- El meu camí sembla que l'estigui mirant des de baix, fa pujada. És un camí d'ombres. Els arbres estan foscos. **Pol Ollé.**

Un carrer que s'enfila o que canvia de sentit. D'anada i tornada o sense sortida. Hi ha el carrer de casa, el de l'escola o el del meu amic. Carrers de dia, carrers de nit, de lluna plena o sol radiant. De sorolls amables quan miola el gat, . Carrers plens de places i de jardins, per anar a córrer o amb patins. Fonts amb aigua per a quan tens set , i si et canses pots descansar, hi ha ple de bancs on criticar. Camins d'olors ben diferents, d'olor a menta, o romaní, de ginesta o xuclamel , a caca de gos o a contenidors, a coca tova o a forn de pa.

El meu carrer està ple de tu i de mi, de gent que passa, que s'atura, que va a fer un volt. El meu carrer és el més bonic".

ELS NÚVOLS

Quin temps fa?

L'encarregat del temps surt al pati i fa el seu pronòstic: avui està ennuvolat!

Núvols viatgers, llarg o petitets.

Com pètals, com torretes, com salsitxes, com estrelletes.

Són de nata o merenga, d'un pastís de casament.

De cabells de princesa, de petjades d'elefant.

Som com fum d'una teulada, que s'enfila pel firmament

Són bassetes, són bocins, són trossets de pensament.

Són dibuixos d'una nina que s'inventa un caminet.

Les frases dels nens i nenes de p.4:

- He vist un núvol amb forma de pastís amb espelmes i un altre que sembla la lletra J. **Alba de las Heras.**
- A vegades els núvols estan darrere del sol. He vist un núvol fet de creu i un altre que sembla un elefant sencer. **Martina Moret.**
- Els núvols semblen botons trencats. He vist un amb forma de lletra Z com la del Zorro. **Arnau Parra.**

